

הירוק, כדי לחזק על חסרי דירות לעבור להתנחלויות ועירות הרפאים שהוא מקים בגדה המערבית. בצורה פרדוכסלית יוצא כי כל הרוצה לפגוע בהתנחלויות ולהחזיר את הרוגש להתיישבות בתחומי הקו הירוק, צריך לתמוך בהצעת נאמן ודומותיה הבאות להגביר את הבניה בתחום הקו הירוק.

הבעיה העיקרית השנייה העומדת לפני שריה שיכון, אחרי שיוציא תקנות ויהיו לו תוך שלושה חודשים שטחים לבניה עם תוכניות מאושרות, היא משך הזמן לבניה בישראל. ישראל מחזיקה בשיא עולמי באריכות הבניה. בישראל משקיעים במטר מרובע על בניה למגורים 30 שעות עבודה לעומת 14 בארצות-הברית. הארכת משך הבניה גם מייקרת את המוצר בגלל עליית המדד. למעשה, אחת הסיבות להארכת משך הבניה היא העניין שיש בכך לקבלנים. הללו מקבלים ממשרד-השיכון או מקונים פרטיים מחיר צמוד למדד. ככל שעובר יותר זמן ומחיימת התוזה ועל למסירת הדירה, יקבל הקבלן יותר בגלל עליית המדד. לקבלן יש עניין אישי רב בהארכת משך הבניה ככל האפשר.

בניה מתועשת

השאלה היא כיצד ניתן לקצר את משך הבניה, עלימת שאפשר יהיה לבנות דירות ולמסן תוך פחות משנה, היינו בשליש מהזמן המקובל כיום.

ברור כי בדרכים השיגריות המקובלות כיום הדבר בלתי-אפשרי. אם ירצה דוד לוי לקצר את משך הבניה באמצעות הקבת לגים המצויים, יהיה עליו לשנות את שיטת התשלומים כך שיינתן תמריץ למקצר ב-בניה. אולם גם אם יגיעו הבונים בארץ למהירות האמריקאית, עדיין ייקח להם כשנה לבנות דירה. האם אפשר לבנות בפחות זמן? התשובה נמצאת בשיטות הבניה המתועשת. שחלק מהן הובאו באחר-רונה ארצה על-ידי יעקב מרידור.

מרידור, ידידו האישי של ראש-הממשלה, מנחם בגין, והמוכר כמומד לרשת את מקומו, התבקש על-ידי בגין לפני כשנה לחפש פתרונות למשבר בדור. הוא סרק את העולם והגיע למסקנה כי רק הבאת השיטות האמריקאיות לישראל יכולה לקצר את הזמן בחצי. אולם כאשר סיים לבדוק את השיטות המקובלות, החל בודק שיטות של בניה מתועשת, שהתפתחו בעיקר ב-צרפת. כאן ראה כי אפשר לקצר את משך הבניה בצורה מדהימה, החברה הממשלתית לבניה מתועשת, שעזמה התקשר בצרפת. בונה בתי דירות ומשקיעה 7 שעות עבודה למטר לעומת 14 באמריקה ו-30 בישראל. גם עלות-הדירות וזולה בשליש בערך לעומת העלות המקובלת. מרידור החליט כי זו הדרך לפתור הבעיה. הוא הציע לשר לוי להתחיל בהקמת ארבעה מיפעלי בניה מתועשת, שכל אחד יקים 1500 דירות לשנה, יתחייב את הדירות שהיינה מוכנות תוך הזמן הזה ופחות ממנו. הבתים יהיו בני 4 קומות, בטיפוסים המקובלים בישראל וברמה של נווה-אביבים. מחיר דירה זו יהיה הרבה פחות ממיליון לירות לדירה.

אלפי דירות

בכמה חודשים

התוכנית שלו עדיין בחיתוליה, ויש לבחון היטב את פרטיה, בעיקר את המחיר הנדרש על-ידי הצרפתים. אין ספק כי המחיר של 15 מיליון דולר למיפעל מיובא הוא מופרז ואפשר להורידו בעשר רות אחוים. ברור כי הורדה כזו רק תורזיל את ההשקעה וגם את מחיר המוצר, כלומר את מחיר הדירה.

מן הראוי לערוך מיכרז בינלאומי, כדי לתת לכל היצרנים בעולם הזדמנות להגיש הצעות. ולאפשר לממשלה לחלטי לפי הטיב והמחיר, מבלי שתהסד במשוא-פנים אישי ומיפלגתי.

אולם ברור כי רק בשילוב של שלושה גורמים יוכל דוד לוי להישאר שר: דילוג על זמן אתיכונן המקובל כיום ועל הגבלות של אריק שרון; שינוי שיטת התשלום לקבלנים כך שיהיה להם עניין לקצר את זמן הבניה; הבאת שיטות מתועשות כי דוגמה זו של מרידור, שתיתנה אלפי דירות תוך כמה חודשים ומשקטנה את הירויות ללא עשיית שלושת הדברים גם יחד, לא תחזיק הממשלה עד הבחירות.

במדינה

העם

מילחמת דויד (אופק)

בגולית

הישראלי היפה חי וקיים, אך הוא מאוכזב מאד.

אופנת-קבע היא בישראל, לקונן על עלייתו ושיגשוגו של "הישראלי המכושר" — אדם המצפצף על הוולת, הדואג רק לעצמו, המהום את רשות הכלל, המשתמש במרפקיו כדי לקדם את עצמו, המחפה על חוסר-תרבות ברעשנות תוקפנית. אך מדי פעם עולה על-פני השטח אדם, המוכיח כי "הישראלי היפה" לא מת. הוא מצפצף על טובת עצמו, נחלץ למאבק למען אידיאל שהוא מאמין בו, לוחם למען טהרה-מידות — לא מתוך קנאות חשוכה, אלא כאדם בן-חורין.

כזה היה, בשעתו, דויד גיב — הגיאולוג שפוצץ את פרשת השחיתות בחברת נתיבי נפט. הוא הכריח את המדינה להתמודד עם הפרשה, התנגד עם המוסד הפוליטי ועם צמרת המדינה ולא הרוויח דבר לעצמו. בסופו של דבר חזר אל האלמוניות.

כזה היה מוטי אשכנזי, מפקד המעוז של קו בר-לב, שלא השלים עם מסקנות ועדת-אגרנט, שהזעיק והתריע, יצא להפיג גנות-ייחיד הוציא רבבות להפגנות המור. גיב, בסופו של דבר הפיל את ממשלתם של גולדה מאיר ומשה דיין וחולל תמורה בארץ. אך הוא עצמו חזר אל האלמוניות. כזה היה, השבוע, רס"ר דויד אופק, האישי שזיג את איוג'דה-שוטרים. גם הוא פעל מתוך אמונה פינימית. גם הוא התנגד עם צמרת המדינה ועם דעת-הקהל המודרכת. גם הוא ניהל מילחמת דויד-וגולית. השבוע נענש על כך בכל חומר-הדין (ראה להלן) ועמודים 41-40).

בשעה ארבע אחר-הצהריים, ביום הראשון השבוע, הודיע אופק המאוכזב, בנימה של יאוש, שהוא פורש מן המאבק. אלפי השוטרים שתמכו במאבקו נכנעו לאויר-מים, לא הופיעו להפגנה שהוא קרא לה. היה נדמה לו שהוא נחל כישלון חרוץ. הוא הסיק את המסקנה בהגינות ואיגילוי-לב.

אולם עתידה של ישראל ועליו הלוי בסוליטיקאים חלקקים, ולא באנשי-שררה אטומים, הוא תלוי באנשים פשוטים והגרי, גיב, המוכנים להתמסר לעבודת-הכלל, ל-התנדב למאבקים על פי אמונתם. הדוגמה האישית של דויד אופק חשובה מן התוצאות של מאבקו. הוא הוכיח כי הישראלי היפה חי וקיים. בכך הפיח היקות בלב רבים.

מישטרה

מישטרה תורכית

השכיתה נשברה.

השר והמפכ"ל ניצחו.

אך מישטרת ישראל

לא תחלים לעזם.

"עוד ניצחון כזה ואבדנו!" אמר המלך היווני פירוסוס, ששלש לאיטליה, ניצח בקרב אך איבד את כוחותיו.

השבוע יכלו להגיד זאת יוסף בורג וחיים תבורי, שריהפנים ומפכ"ל המישטרה. הם נחלו ניצחון גדול. בכוח ובאור-מים, תוך שימוש בכל מכשירי השררה, הם שברו את הנסיכון להקים איגוד-מיקצור עי של השוטרים. אך יתכן מאד שתוך כדרייך הם ניפצו את מישטרת-ישראל.

אגרוף משורייין, בראשית שנות ה-50 הכריזו הימאים על מרד נגד מעסיקם, חברת-הספנות הלאומית. בראש המרד עמד איש-פלמ"ח, שסימל בעיני רבים את הדמות האידיאלית של הישראלי היפה: החובל נימרוד אשל, גבר גבה-קומה זיפה-תואר, צבר, מבני מישטרת-הפחות הצמרת המדינית של ארץ-ישראל העובדת.

כדי לשבור שביטה זו, הופעלו כל האמי צעים. האגרוף המשורייין של השילטון ירד עליהם. אשל הוכפש כקומוניסט וייתוס לו מזימות אפלות לקעקע את המדינה הצעירה. מקפריסין הובאו מפריי-שביטה. המישטרה נשלחה לכבוש את האוניות בכוח. השוטבים גוייסו לצבא. אחרים הוב-

או למישפט. ההסתדרות עמדה בראש שוברי-השביתה. כל כלי-התיקשורת הת" ייצב נגד השוטבים, ורק כמה מגדולי-הרוח, כמו נתן אלתרמן, ויצחק שדה, הגנו עליהם.

השביתה הגדולה נשברה. ראשיה הגולו מן היים. על נימרוד אשל הוטל חרם. אנשי העולם התחתון, מבריחים וסתם חלאה, תפסו את ההזדמנות ועלו על האוניות. הימאות הפכה מוקצה מחמת מיאוס בעיני חלק גדול של הנוער הטוב.

מאו עברו שנות-דור. נימרוד אשל נהר קבל בחזרה, והוא ממלא עתה תפקיד מרכזי במיסד הימי. יוסף אלמוגי, אז מזכיר מועצת-רפועלי-היפה, שובר השביר תה, כימעט נישכח. אולם הימאות לא החלימה מעולם. אוניות-ישראל מושטות בידי צוותות זרים, ומיטב הנוער מפנה את גבו לימאות.

צדיקים בסדום. שבירתו של מרד-

השוטרים דומה להפליא לאותה פרשה. חיים תבורי בא במקום יוסף אלמוגי, אך השיטות נשארן אותן השיטות: רדיפת המנהיגים ונידויים, טענות סתומות על מזימות פוליטיות אפלות, איומים, מישפ-טים. מנהיג המרד, דויד אופק, הגולה מן המישטרה ונודה, כל כלי-התיקשורת הת" ייצבו נגד המורדים. והפעם גם לא נמצאו שני צדיקים בסדום, מסוגם של אלתרמן ושדה.

יתכן כי המישטרה לא תחלים אף-פעם ממכה זו. תחילה, אחרי הלם המאבק, בוודאי ינסו הפוליטיקאים והקצינים הב- כירים לשפר במיקצת את שכר השוטרים. תקום מועצה ציבורית, וייעשו תיקונים אחרים. אולם אחרי הלוף ההלם יתווד הכל לקדמותו — אלא שכוח-האדם הטוב לא יימשך עוד אל מיקצור כפוי-טובה זה. במקומו יבואו טיפוסים פרימיטיביים, אלי-מים, בעלי רמה אנושית נמוכה, שאינם מסוגלים להסתדר במיקצוע אחר.

הברירה היתה בין מישטרה כמו הברירי טיה, שבה קיים איגוד מיקצועי, בעדת תהומי-פעולה מוגדרים הקבועים בחוק, ובין מישטרה כמו התורכית, שבה אין איגוד בכלל.

בהתנהגות השבוע בחרה ממשלת-יש-ראל בדגם התורכי. ואולי אין זה פלא: גם הממשלה עצמה דומה יותר לדגם ה- תורכי מאשר לדגם הבריטי.

עיתונות

טומי והבלשים

נוסף על הטרור שהטיז פיקור המישטרה על השוטרים המפגינים, הוא הטיז טרור-גם על אמצעי-התיקשורת

"תעוף מפה", הורה תתיניצב משה בן-אליהו, מפקד מישטרת ירושלים לכתב ה- רדיו שמואל ("שמואליק") טל, אשר הק- ליט את איומיו כנגד השוטרים המפגינים מול הכנסת בשבוע שעבר, טל לא התרגש, ולא עף. או הודיע לו בן-אליהו: "אם

מילכד העולם הזה.

מיהם האלמונים שחדרו כאישון לידה לבית מישפחת עני שניר ביפו, ופיצחו את ראשיהם

שג ששת בני המישפחה?

המראה שהתגלה לנגד עיניו של סייד שניר, כאשר פרץ לביתו של אחיו, עלי שניר, היה מחריד מעין כמוהו. האב, אשתו וארבעת ילדיהם, שכבו במיטותיהם, מפוצצו-יראשים כולם. יד ודונית עברה (המשך בעמוד 44)

אתה משרד את מה שהקלטת, אתה לא נכנס יותר למישרדי המחוז." נראה כי בן-אליהו, שבעוד שבועות אחר-דים יכנס לתפקידו החדש כיועץ מיוחד למפכ"ל, אינו יודע מהו חופש-עיתונות. טל ניסה להסביר לו כי הוא אינו מבקר במישרדי המישטרה כדי לבלות שם, אלא כדי למלא את חובתו העיתונאית, אותה חובה שבגללה הוא יסדר את הסרט ה- מוקלט.

אולם לא היתה זו ההיתקלות הראשונה של קציני המישטרה ההיסטריים עם אנשי העיתונות. כדי שיוכלו להגיש מישפטים כנגד השוטרים המפגינים, נשלח צוות מיוחד של לת"ם (הלישכה לתפקידים מיו- חדים במחוז הדרומי) כדי לצלם במצלמות נסתרות את המפגינים. אולם הצלמים ה- מישטריים שחכו כי הפעם הם מתייצבים כנגד חבריהם לעבודה, המכירים את כל השיטות. הם הותקפו על-ידי שוטרים, סיר-

טי-הצילום נלקחו מידיהם, ובידי פיקוד המישטרה לא היו תמונות של מפגינים. או נשלחו קציני מישטרה אל בתיהם של כל צלמי העיתונות הירושלמים שצילי-מו את ההפגנה. באיומים ובתחונות הם ביקשו את סירטי-הצילום ואף הציעו לקי-נות אותם בכסף. אף אחד מצלמי ירושלים לא היה מוכן לתת להם אותם. גם התמור-נות שהועברו למערכות העיתונות, נבחרו כך, שאי-אפשר יהיה לזהות בהם בבירור את פרצופי המפגינים.

המנכ"ל הפכים. כמוצא אחרון פנה קצין מלת"ם אל מחלקת-החדשות של הטל-וויזיה הישראלית וביקש ממנה את סרטי-הטלוויזיה שצולם בהפגנה. יעל חן, עורכת-השבוע יומן אירועים סרבה לתת אותם. "כאן לא מדובר בפושעים אלא באנשים הנלחמים על זכויות סוציאליות. אתם לא תקבלו את הסרט" קבעה חן.

אותו ברור, שלא הודעה בשם מישפחתו פנה אל מנהל-המחלקה של יעל, חיים יבין. זה היסט. אך לבסוף קיבל את נימר-קיה של חן וסרב אף הוא לתת את הסרט. ברור פנה אל מנהל מחלקת-התוכנית של הטלוויזיה, שהוא גם מנהל-הטלוויזיה, ויוסף שהוא גם מנכ"ל רשות-השידור, יוסף ("טומי") לפיד. מרוב התפקידים המינהליים שהוא נושא על גבו שכח לפיד עובדה יסודית אחת: שהוא נושא תעודת עיתור-גאי, וכי הטלוויזיה הישראלית אינה כניף של המישטרה. לפיד הורה ליבין לתת ל-

מנהיג אופק (משמאל) בהפגנת השוטרים לא פוליטיקאים חלקקים ואנשי-שררה אטומים

מיהם האלמונים שחדרו כאישון לידה לבית מישפחת עני שניר ביפו, ופיצחו את ראשיהם שג ששת בני המישפחה?

המראה שהתגלה לנגד עיניו של סייד שניר, כאשר פרץ לביתו של אחיו, עלי שניר, היה מחריד מעין כמוהו. האב, אשתו וארבעת ילדיהם, שכבו במיטותיהם, מפוצצו-יראשים כולם. יד ודונית עברה (המשך בעמוד 44)

פשעים

מבצחי הראשים

מיהם האלמונים שחדרו כאישון לידה לבית מישפחת עני שניר ביפו, ופיצחו את ראשיהם

שג ששת בני המישפחה?

המראה שהתגלה לנגד עיניו של סייד שניר, כאשר פרץ לביתו של אחיו, עלי שניר, היה מחריד מעין כמוהו. האב, אשתו וארבעת ילדיהם, שכבו במיטותיהם, מפוצצו-יראשים כולם. יד ודונית עברה (המשך בעמוד 44)

מיהם האלמונים שחדרו כאישון לידה לבית מישפחת עני שניר ביפו, ופיצחו את ראשיהם

שג ששת בני המישפחה?

המראה שהתגלה לנגד עיניו של סייד שניר, כאשר פרץ לביתו של אחיו, עלי שניר, היה מחריד מעין כמוהו. האב, אשתו וארבעת ילדיהם, שכבו במיטותיהם, מפוצצו-יראשים כולם. יד ודונית עברה (המשך בעמוד 44)